

בש"פ 6372/17 - מדינת ישראל נגד יגאל שמעון

בבית המשפט העליון

בש"פ 6372/17

לפני:
המבקשת:
כבוד השופט נ' הנדל
מדינת ישראל

נגד

המשיב:
יגאל שמעון

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד חיים שוויצר

בשם המשיב: עו"ד מיכאל עירוני

החלטה

1. המדינה הגישה בקשה רביעית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בתשעים יום מתאריך 31.8.2017 או עד למתן פסק דין בת"פ 4690-04-16 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי התאריך המוקדם מבניהם. בתאריך 7.9.2017 הארכתי את מעצרו של המשיב למשך 47 יום, כמעצר ביניים, על מנת לברר את פרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי ביחס לקצב שמיעת המשפט, כפי שיובהר.

ברקע כתב אישום מתוקן הכולל בחובו שישה אישומים המייחסים למשיב עבירות רבות של סחיטה באיומים,

עמוד 1

סחיטה בכוח, איומים, הטרדה מינית, ועבירות מס. הוכח לכאורה כי משנת 2009 מפעיל המשיב, יחד עם אחרים, עסק של מתן הלוואות בריבית בשיעורים גבוהים. תוארו בכתב האישום מקרים רבים בהם הלווים לא עמדו בנטל התשלום ותגובת המשיב הייתה על דרך סחיטה באיומים ובכוח, ובמקרה אחד אף בהטרדה מינית. עבירות שונות בוצעו החל משנת 2012 למשך מספר שנים. עבירת המס עניינה באי דיווח המשיב לרשויות על עיסוקו האמור במתן הלוואות. נקבע על ידי הערכאות השונות דבר קיומן של ראיות לכאורה לביסוס האשמות אלה.

2. כידוע, שתיים הן אמות המידה בבקשה להארכת מעצר לאחר שהמשפט לא הסתיים בתוך תשעים יום. אמת המידה הראשונה היא מסוכנותו של המשיב. עולה כי אין מנוס מקבלת עמדת המדינה בעניין זה, על רקע עובדות כתב האישום שאף יוצרות חזקה סטטוטורית בדבר מסוכנותו. עבירת סחיטה באיומים מכוערת היא ומעידה על מסוכנות ואפשרות להתנהגות לא ראויה גם במהלך המשפט. כמובן איני קובע כלל מחייב לגבי סעיף העבירה מעבר לחזקה הסטטוטורית. עם זאת, נסיבות העבירה והיקפן מובילות למסקנה כי החזקה לא נסתרה אלא התבססה. לכך יש להוסיף שתסקיר המעצר העדכני שניתן בעניינו של המשיב לא המליץ על שחרורו לחלופת מעצר, ואף לא למעצר בפיקוח אלקטרוני. מסקנה זו נשענת על התרשמות שירות המבחן מהחלופה שהוצעה והבעייתיות הכרוכה בה.

נותרה אמת המידה השנייה, והיא קצב שמיעת המשפט. עניין זה מורכב. מצד אחד התקיימו אחד עשר דיוני הוכחות בגדרם העידו שישים ושניים עדים. ברם, במבט צופה פני עתיד, נקבעו רק שלושה דיונים שעתידים להישמע בחודשים ינואר ופברואר 2018. מצב זה אינו רצוי. התיק העיקרי נקבע לתזכורת בחודש ספטמבר, לקביעת מועדים. בהחלטה הקודמת מתאריך 7.9.2017 נכתב "יש מקום להוסיף דיון או דיונים ככל שניתן גם במועד מוקדם יותר מכפי שנקבע". הפרוטוקול של הדיון נשלח אלי ועולה כי על אף נכונותו של בית המשפט להוסיף מועדים, הסניגור לא שיתף פעולה. הסניגור הודה כי אין בכוחו להציע בדצמבר ולו מועד אחד. על רקע זה בית המשפט קבע מועד הוכחות נוסף בתאריך 3.1.2018, בנוסף לשלושה מועדים בסוף פברואר ותחילת מרץ.

המצב המתואר אינו נחלתו של תיק זה בלבד, וראוי להעיר לגביו. זכותו של בא כוחו של המשיב שלא להסכים להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, ומתפקידו של בית המשפט לבדוק כל מקרה לפי נסיבותיו. אולם לנוכח המסוכנות העולה מהעורר במקרה זה, ברי כי הדיון יתמקד גם בקצב המשפט. אל יתפלא סניגור או נאשם, אם במקרה של היעדר נכונות של סניגור להתאים את יומנו באופן ברור למועדי ההוכחות שהוצעו על ידי בית המשפט המברר, כי אז בית משפט זה יעניק פחות משקל לטענה של היעדר קצב משפט מתאים. ניכר כי בית המשפט קמא עשה מאמץ לפני ואחרי החלטתי הקודמת לקיים דיונים נוספים. הסניגור הסביר כי הוא אינו יכול להופיע מאחר שהוא מייצג גם נאשמים נוספים המצויים במעצר. מוכן אני לקבל טיעון עובדתי זה, אך כאמור, יש השלכה ברורה ומתבקשת להסתייגות הסניגור מכך שהמשפט לא מתקדם כאשר הוא התורם לכך בצורה ברורה ועקבית. להשלמת התמונה נאמר כי מטיעוני באי כוח הצדדים עולה שהתיק כמעט הסתיים בהסדר, כאשר הוויכוח נסוב סביב סכומים הרלוונטיים לכתב האישום, ואף הוצע כי בית המשפט יחליט בעניין. אינני בקיא ברזי ומבוכי התיק אך נדמה, בלי לחייב את הצדדים כמובן, כי אפשרות של סיום התיק בלא שמיעת ראיות בנמצא.

3. המסקנה מבדיקת המקרה לגופו היא כי יש מקום להיעתר לבקשה. ניתן לקוות כי אחרי שמיעת המועדים הבאים, הסניגור יהיה פנוי במועדים שיוצעו. החלטתי איפה להיעתר לבקשת המדינה לתקופה המלאה של תשעים יום.

התוצאה היא כי מעצר המשיב מוארך מתאריך 31.8.2017 ועד לתאריך 28.11.2017, או עד למתן פסק דין בת"פ 4690-04-16, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי התשע"ח (15.10.2017).

שׁוֹפֵט
